

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

PLATFORM TOEZICHT BODEMBEHEER

Vernieuwing in toezicht ILT

Han Pret - ILT

- De ILT werkt aan **veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid** in transport, infrastructuur, milieu en wonen.
- De ILT geeft o.a. invulling aan deze missie door het houden van toezicht bij bedrijven en organisaties.
- De ILT toetst of een organisatie zich houdt aan de norm (wetten en regels) en daarbij ook rekening houdt met het maatschappelijke belang.

5 Niveaus van Borging

Waar is de ILT naar opzoek?

- Naar een volmaakte toepassing van de 5 niveaus van borging?
- Naar een bedrijf of organisatie zonder overtredingen die volledig gericht is op het maatschappelijk belang?

Dan is de ILT opzoek naar Utopia.

Utopia is het land waar bedrijven en organisaties zijn waar altijd alles goed gaat en waar geen overtredingen voorkomen.

Als Utopia bestaat is dit een land zonder mensen.

Waarom?

- Voor het Nederlandse bedrijfsleven zijn er 10.000 wetten en regels, vanuit Europa komen daar nog eens 32.000 wetten en regels bij.
- De meeste mensen willen het wel goed doen, maar kunnen het niet altijd goed doen. Mensen zijn namelijk behept met biassen.

Bias= hardnekkige, voorspelbare en systematische vertekeningen

Curse of knowledge bias

Je kunt niet begrijpen dat een ander niet weet wat jij weet.

Action bias

Mensen hebben een natuurlijke neiging **'iets te gaan doen'** om **controle over een situatie te krijgen**, zeker in tijden van onzekerheid.

Een extra stapel wc- papier kan, hoe irrationeel ook, toch bijdragen aan het **'ik doe in ieder geval wat ik kan gevoel'**.

Spotlight bias

- We tend to think people notice us more than they do

Illusoire superioriteit bias.

De illusie dat je beter bent dan anderen. 90% vindt dat zij beter rijden dan de gemiddelde automobilist.

Hindsight bias

De neiging om achteraf te denken dat je een gebeurtenis al wist of zag aankomen.

BIAS - test

- Schrijf direct het antwoord op de volgende vragen op:

WRR: weten is nog geen doen

- Er bestaat een behoorlijk verschil tussen wat van mensen **wordt verwacht** en wat zij **daadwerkelijk aankunnen**.
- Vanuit de gedragswetenschappen is aangetoond dat het vermogen van mensen om **informatie te wegen** en **rationele keuzes** te maken **begrensd is**.
- Het **klassieke beleids perspectief** van de overheid gaat uit van een burger bij wie de juiste kennis automatisch leidt tot de juiste daden.
- **Echter weten leidt niet altijd tot doen.**

- Op basis van bevindingen in de sociale wetenschappen wordt geconstateerd dat **mensen** vaak behoorlijk **slechte beslissingen** nemen.
- Beslissingen die ze niet hadden genomen als ze:
  - **goed hadden opgelet** en
  - **over alle informatie** en
  - **onbeperkte cognitieve vaardigheden** en
  - **volledige zelfbeheersing** hadden beschikt.

Handhaven - Boetes

Boete - ILT

- Het lijkt erop dat bedrijven boete accepteren als een vorm van bedrijfsrisico (bron jaarverslag IVW 2009).
- Hebben boetes dan geen zin?

- Boetes kunnen werken als:
  1. de hoogte van de boete hoog genoeg is en
  2. er een subjectieve pakkans wordt gecreëerd.

De ILT richt zich op gedragsverandering van bedrijven en organisaties

De ILT heeft hiervoor een interventielab

Wat doet het interventielab?

- Het interventielab helpt richt zich op het doorgronden van het gedrag van bedrijven/ organisaties en zo te komen tot een interventiemix.
- Het interventielab maakt hiervoor gebruik van de methodiek van de interventietoolbox:
  - Kiezen
  - Begrijpen
  - Aanpakken
  - Meten effecten

Architecture

competence

Drivers & deterrents